



Cuma Sohbeti sayfası Adıyaman İl Müftülüğü tarafından hazırlanmaktadır.

CUMA  
SOHBETİ

## SAVUNMASIZ MASUM : YETİM

CUMA  
SOHBETİ

Akrabe, Uhud'da ardında güzel saçlı bir çocuk bırakmıştı. Allah Resulü ( sas ) Uhud'dan döndüğünde, daha önce ismi kötü bir anlamı çağrıştırdığı için kendisine Beşir ( müjdeleyen ) adını verdiği bu güzel saçlı çocukla karşılaşacak ve çocuğun, " Babama ne oldu " sorusuna, " Baban şehit oldu. Allah rahmet etsin " diyecektir. Beşir'in, " Nam beni bıraktı. Babam da şehit oldu. Şimdi benim halim ne olacak " şeklindeki serzenişine, Hz. Peygamber ( sas ) seyirci kalmayacak, " İstersen anan Aişe, baban ben olayım " teklifinde bulunacak, elinden tutacak, evine götürülecek, Hz. Aişe, Beşir' i güzel bir şekilde yıkayacak, ona güzel elbiseler giydirecektir. Artık Beşir'in anası bir peygamber eşi; babasıysa alemlere rahmet olarak gelen Hz. Muhammed ( sas )' dir. Yetim Beşir'in ailesi, Yetim Muhammed ( sas )' in rahmet evidir.

Hız. Muhammed ( sas ), Mekke'de bu hayata bir babanın varlığından mahrum olarak gözlerini açmıştı, artık o bir yetimdi. Altı yaşında annesini kaybetmiş, yetim oluşuna öksüz kalışı da eklenmişti. Sekiz yaşında ise dedesini kaybetmişti. Yetim kelimesi, Arapça'da yalnız, tek başına, yavaş giden, geride kalan gibi anlamlara geliyordu. Bu kelimenin gaflet ve şaşkınlıktan geldiğini söyleyenler de vardı. Ancak, nebevi vadide, gaflet ve şaşkınlık cirit atamazdı. Zira İslam'ın ilk yıllarıydı ve peş peşe inen ayetler bu gerçeği haykırıyordu.

İlk inen ayetlerden sonra vahyin bir müddet gecikmesi, Müşriklerin bunu kullanmasına zemin hazırlamış, Hz. Peygamber ( sas )' e yönelik " Rabbin sana küstü, darıldı, " şeklindeki alaylı sözleri ve yaklaşımları Allah Resulünü bir hayli üzmüştü ve derin düşüncelere sevk etmişti. Bu hüznün ve çaresiz bekleyiş, Duha Suresi'nin inzalı ile son bulmuştu. Allah ( c.c. ) bu surede, Resulünü, yalnız bırakmadığını, ona darılmadığını ilahi teminatını verirken ve Hz. Peygamber ( sas )' e,

kendisinin yetimliğinin, yalnızlığının, savunmasızlığının bizzat Allah ( c.c. ) tarafından paylaşıldığının ve üstlenildiğinin hatırlatılarak, kendisinin de yetimlere karşı, bu ilahi, ahlaki ve insani duruşu sergilemesi Kur'an ahlakıyla ahlaklanan yetim Hz. Muhammed ( sas )' den istenmiştir. Gerek yukarıda ifade etmeye çalıştığımız Beşir örneği ve gerekse de Mute'de şehit düşen ve Hz. Peygamber ( sas )' in kendisine " kardeşim " diye hitap ettiği amcasının oğlu Hz. Cafer'in taziye evine gidip, bir berber çağırıp saç başı dağınık olan yetim çocuklarının saçını kestirmesi, onların üzüntüsünü paylaşması, hayatın her şeyde rağmen devam ettiğini göstermesi ve savunmasız masumların yalnız bırakılmayacağını en açık örnekleri olması açısından kayda değerdir.

Yetim, boynu bükük, kolu kanadı kırık, gönül evi yıkık, savunmasız reflekslere sahip, hayatın tozu dumana katan acımasız fırtınalarına karşı, tek başına kalmış, hayat koşusunda desteği bulunmadığı için yavaş giden, geride kalmış, hayat rotasını kaybetmiş savunmasız bir masum... Yetim, tek değer ölçütünün adalet değil; gücü olduğu ve modern (!) dünya adını verdikleri bir arazi parçasında, zalimlerin daha fazla toprak kazanma hırısında, sömürü çarklarının dişleri altında ezilmiş bir değer... Yetim, her geçen salisede babasını, savaşı, açlık, kıtlık, zulüm, şiddet, cinayet gibi olumsuz manzaralara kurban veren ve bu yönüyle hayat gerçeklerinin iskalamadığı ve sayılarının onlarca, yüzlerce arttığı savunmasız bir değer... Yetim, her geçen salisede evsiz, barksız, yurtsuz kalan savunmasız ve çaresiz masum... Yetim, insanlığın vicdanındaki merhametsizlik yurdunun son kurbanı... Yetim, vicdansızlık rüzgarının insansızlık denizinden merhametsizlik sahiline cansız bıraktığı savunmasız masum bir can... Yetim, Hz. Muhammed ( sas ) gibi başını okşayan bir el, gözüne bir fer, gönlüne bir sahip arayan savunmasız, şaşkın bir masum...

İşte bunun içindir ki, Kur'an'ın ilk inen ve değişik surelerine serpiştirilen ayetler ile nebevi sözler hep bu hususu ifade eder: Yetim malını zulümle yiyenler, karınlarına ateş doldurmuş kişiler ( Nisa Suresi, 10 ), yetime yapılan kötü muamele bir yönüyle dini yalanlama ( Maun Suresi, 1-3 ), sarp yokuşu tırmanmanın yetime yedirmekle mümkün olacağı ( Beled Suresi, 16 ) şeklindeki ayetler ve " Yetimi koruyup gözetleyen kimse ile ben cennette şu iki parmak ( işaret ile orta parmağının arasını biraz açarak ) gibiyiz ", sakınılması gereken yedi büyük günahın birinin de yetim malını yemek olduğu, kalbinin katlığında şikayet eden bir adama Hz. Peygamber ( sas )' in " Yetimin başını okşa, fakirleri doyur ", ve " Müslümanlar arasında en hayırlı ev içinde

kendisine iyi davranılan bir yetimin bulunduğu evdir "

" hadisler konunun önemine vurgu yapan hususlardır.

Hız. Muhammed ( sas )' in yetim Beşir'in başını okşayan eli aynı zamanda devletin elidir. Bu sosyal devlet anlayışının bir yansıması olarak eğitim, himaye, güvenlik, özgüven, destek, yetiştirme, hayata hazırlama vb. süreçlerin hepsini kapsamaktadır. Ashab- ı Suffa bunun en güzel örneğidir. Günümüzde devletimiz, yetiştirme yurtlarında yeni bir yapılanma ve dönüştürmeye gitmiştir. Devlet, bu savunmasız masumlara, " devlet ana " nın sıcaklığını hissedebilecekleri " çocuk evleri " ve " sevgi evleri " adı altında yeni bir aile sıcaklığı ortamında her türlü maddi ve manevi imkanları sunmuştur. Bununla birlikte " koruyucu aile " şartlarını taşıyan ailelerimizin, özellikle savaşlar sonucu her geçen salise yetimlerin arttığı, savunmasız masumların cansız bedenlerinin sahile vurduğu, vicdanlardaki merhamet duygusunun askıya alındığı, yaşanılmaz bir dünyada, yalnız, tek başına kalmış, hayatın gerisindeki bu savunmasız masumlara açacakları kucak, onlara bir soluk, bir nefes ve yeniden hayata başlama anlamına gelebilecektir.

Yetim, dünya denizinde, hayat gemisinin dümeninde, şiddetli kasırgalara karşı tek başına kalmış, rotasını hangi tarafa çevireceğini kara kara düşünen ve bu noktada bir rehber, bir kılavuz arayan, ona iltica etmeye yeltenen, ancak bu şekilde kendini güvende hissedemeyen savunmasız bir masumdur. Yetim, Hz. Muhammed ( sas )' dir. Hz. Muhammed ( sas )' i, yetim bulup barındıran, koruyan, kendisini güvende hissetmesini sağlayan, yalnızlığını paylaşan ilahi kılavuz Allah ( c.c. )' tir. Ve Allah ( c.c. ), kelime- i tevhid'de bir yetime yer verir. Ve bir yetim insanla, Hz. Muhammed ( sas )' le, yine bir yetim olan Beşir'in başını okşatır. Ve Allah ( c.c. ) adeta şöyle der : " Ey Muhammed ! Sen bir yetimdin. Yalnız, tek başına kalmıştın. Hayatın gerisinde idin. Savunmasız bir masumdu. Seni, ben nasıl savunmasız ve tek başına bırakmadıysam, sen de benim ahlakımı kendine örnek al. Yetimi, savunmasız ve tek başına bırakma ! Ey Hz. Muhammed ( sas )' in şahsi manevisinde kullan ! Sizler de yetimler noktasında Kur'an ahlakı, Hz. Muhammed ( sas )' in ahlakıyla ahlaklanın ! Vesselam !

**Harun DOĞAN**

**İl Vaizi**

**Harun\_dogan23@hotmail.com**

